

ریاست جمهوری خیلی مسئله مهمی است؛ یعنی مهم‌ترین و مؤثرترین مدیریت کشور، ریاست جمهوری است. اینکه بعضی‌ها می‌گویند رئیس‌جمهور اختیاراتی ندارد، رئیس‌جمهور تدارکاتچی است... همه اینها خلاف واقع است؛ یا از روی بی‌مسئولیتی گفته می‌شود یا از روی بی‌اطلاعی گفته می‌شود یا خدای نکرده غرض‌ورزی‌ای در کار است. (۱۴۰۰/۰۱/۰۱) www.basirat.ir

حرف روز

چاره‌اندیشی به‌هنگام

این روزها خبرهای متعددی از کاهش ۵۰ درصدی بارش‌ها در سال آبی جاری (مهرماه ۱۳۹۹ تا آخر شهریور ۱۴۰۰) می‌رسد. تازه‌ترین پیش‌بینی پژوهشکده اقلیم‌شناسی نشان می‌دهد، بارش سال آبی جاری تا پایان فروردین‌ماه ۴۳ درصد نسبت به دوره مشابه بلندمدت و ۵۴٫۷ درصد نسبت به سال گذشته کاهش داشته است و هیچ‌یک از استان‌های کشور طی این دوره بارش، بیش از میانگین سالانه را دریافت نکرده‌اند. همچنین حجم آب موجود در مخازن سدهای کشور از ابتدای سال آبی جاری تاکنون به رقم ۲۹ میلیارد و ۶۷ میلیون مترمکعب رسیده در حالی است که پارسال و در همین بازه زمانی ۳۶ میلیارد و ۸۳ میلیون مترمکعب آب در مخازن سدها وجود داشت که کاهش ۱۹ درصدی را نشان می‌دهد.

نکات تحلیلی: ۱- بهترین روش برای برون‌رفت از این وضعیت، لزوم صرفه‌جویی و مدیریت مصرف ۱۰ درصدی و رعایت سرانه مصرف آب است. با توجه به کاهش چشمگیر بارندگی‌ها، رعایت سرانه در بین شهروندان تهرانی می‌تواند جلوی کم‌آبی را بگیرد؛ به‌طور مثال سرانه مصرف آب شرب در شهر تهران ۲۴۰ لیتر در شبانه‌روز به ازای هر نفر است که با توجه به سرانه ۱۷۰ لیتری در کل کشور، تهرانی‌ها ۷۰ لیتر بیشتر از سرانه کشور مصرف می‌کنند. ۲- عدم رعایت سرانه و مصرف بهینه آب، برداشت از منابع زیرزمینی را افزایش می‌دهد و این به معنای استفاده از ذخایر آب نسل‌های آینده است و مضاف بر آن، کیفیت آب آشامیدنی نیز پایین می‌آید. ۳- با توجه به حجم آب پشت سدها، نیروگاه‌های برق آبی امسال به‌جای ۹ هزار و ۳۰۰ مگاوات رقیمی بیش از پنج هزار مگاوات انرژی تولید نخواهند کرد. کاهش ۴۳۰۰ مگاواتی تولید برق، از هم‌اکنون هشدار خاموشی‌های ناخواسته در تابستان امسال را می‌دهد.

نکته راهبردی: با توجه به کاهش نزولات جوی و ایجاد پدیده خشک‌سالی، مسئولان کشوری و استانی باید قبل از بروز مشکلات بعدی و وقوع نارضایتی‌ها، برنامه‌ریزی مناسب داشته باشند. می‌بایست با آموزش و تبلیغات، در اقدامی پیش‌دستانه، این باور و سازگاری در بین مردم ایجاد شود که خشک‌سالی پدیده‌ای است که با جغرافیای ایران گره‌خورده و یکی از محدودیت‌های تاریخی و بلندمدت برای ما به‌شمار می‌رود. در کنار آموزش و تبلیغات، می‌توان با بکارگیری توان شرکت‌های دانش‌بنیان، مدل‌های متنوع کاهنده مصرف را طراحی و عملیاتی کرد تا با بهره‌وری در این بخش، بتوان با وضعیت کم‌آبی در کشور کنار آمد. سهل‌انگاری و صبر تا زمان وقوع اتفاقاتی همچون جیره‌بندی آب و یا خاموشی‌های مکرر در تابستان گرم، اقدامی دیرهنگام است؛ الآن وقت چاره‌اندیشی است. (نویسنده: علی قاسمی)

گزارش روز

پاتک آمریکا به ترکیه

رئیس‌جمهور آمریکا دو روز پیش طی بیانیه‌ای کشتار ارمنه توسط امپراتوری عثمانی در بحبوحه جنگ جهانی اول را نسل‌کشی اعلام کرد؛ اقدامی که به مذاق مسئولین ترکیه خوش نیامد.

گزاره‌های خبری: ۱- توسط روسای جمهور سابق آمریکا با این موضوع محتاطانه برخورد کرده و از لفظ کشتار استفاده نکرده بودند. ۲- این اقدام بایدن بیشتر یک اقدام نمادین بود؛ زیرا وی سال گذشته در جریان مبارزات انتخاباتی خود وعده داده بود که از تلاش‌های صورت‌گرفته برای به رسمیت شناختن این کشتار به‌عنوان نسل‌کشی حمایت خواهد کرد. ۳- ترکیه نیز این قضیه را پذیرفته که تعداد زیادی از ارمنه در جریان جنگ جهانی اول توسط نیروهای عثمانی کشته شده‌اند، ولی مسئله نسل‌کشی و کشتار سیستماتیک ارمنه را رد کرده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- ترکیه هم‌پیمان آمریکا در پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) است و از این منظر اهمیت استراتژیکی برای واشنگتن دارد؛ از بعد دیگر معمولاً روسای جمهور دموکرات آمریکا رابطه یکدست و یکنواختی با ترکیه برقرار نمی‌کنند. دلیل این امر به دو عامل برمی‌گردد: الف) قوت یابی ترکیه طی سال‌های گذشته و به هم زدن استراتژی توازن قوای منطقه‌ای؛ ب) راهبرد دموکرات‌ها مبنی بر تجزیه کشورهای منطقه به‌ویژه ترکیه. گرچه این امر به‌صراحت اعلام نمی‌شود، اما رویکرد تجزیه کشورهای منطقه بر اساس طرح «بینون» که ترکیه را هم دربرمی‌گیرد، در ذهن آمریکایی‌ها صرف‌نظر از دموکرات یا جمهوری‌خواه وجود دارد. ۲- در مقطع فعلی، ترکیه روابط گسترده‌ای در ابعاد مختلف به‌ویژه نظامی با روسیه برقرار کرده است؛ خرید اس ۴۰۰ و همکاری‌های منطقه‌ای به‌ویژه در پرونده سوریه. این اقدامات، خوش‌آیند آمریکا نیست؛ زیرا رویکرد ترکیه، منجر به نفوذ بیشتر روسیه در منطقه شده است. در دوران ترامپ، ترکیه آزادی عمل بیشتری در بسط سیاست همکاری با روسیه داشت، اما وقوع تنش‌های گسترده بین دولت بایدن با کرملین بر مناسبات حسنه اردوغان با پوتین نیز سایه انداخته است؛ درنتیجه، اقدام اخیر بایدن در به رسمیت شناختن نسل‌کشی ارمنی‌ها در ۱۹۱۵ میلادی، می‌تواند یک هشدار و فشار به ترکیه برای کاهش مناسبات با روسیه تعبیر شود. ۳- این اقدام یک هشدار دیگر در سطوح منطقه‌ای برای ترکیه است. این هشدار که ترکیه در مسائل منطقه‌ای باید یک بازیگر تابع باشد نه مستقل. درواقع بایدن با به رسمیت شناختن کشتار ارمنه، این پیام را به ترکیه داده که در برابر اقدامات آتی آنکارا، در مسائل منطقه‌ای کوتاه نخواهد آمد و رویکردش به‌مراتب سخت‌تر خواهد شد. (نویسنده: محمدرضا فرهادی)

خبر ویژه

نفوذی وابسته به سعودی در وزارت خارجه!

انتشار مصاحبه محرمانه وزیر خارجه کشورمان در رسانه سعودی ایران اینترنشنال، حکایت از نفوذ سازمان‌یافته در دستگاه دیپلماسی کشور دارد. درحالی‌حال این شکست امنیتی برای دولت که به قول برخی از کاربران شبکه‌های اجتماعی می‌تواند سوژه ساخت سریال ضد جاسوسی گاندو ۳ باشد، حاوی نکات جالبی است؛ ظریف در این فایل می‌گوید؛ شهید سرافراز حاج قاسم سلیمانی به او اجازه نداده است که میدان مبارزه با داعش را فدای دیپلماسی کند. این اعتراف جالب از سوی ظریف به این معناست که اگر حاج قاسم سلیمانی میدان را هم مانند عرصه دیپلماسی به دولت واگذار می‌کرد، احتمالاً همان‌طور که هنوز برجام بعد از هزاران بار نقض و رفت‌وبرگشت همچنان در وین در دست مذاکره‌های نافرجام است، میدان مبارزه با داعش نیز باید همچنان بعد از سال‌ها ادامه پیدا می‌کرد. ظریف همچنین ادعا می‌کند که برای برخی عملیات‌های مهم نظامی به او از قبل اطلاعاتی داده نشده است. فارغ از اینکه این ادعا چقدر راست یا دروغ است، باید این سؤال را پرسید که چرا باید به وزارت خارجه‌ای که یک فایل صوتی محرمانه در آن قابل حفاظت نیست، اعتماد کرد و اطلاعات حمله سری نظامی را به آن داد؟

جزئیات نشست کمیسیون امنیت ملی با عراقچی

نایب‌رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس اذعان داشت: «به گفته عراقچی، تحریم‌ها به دو بخش تقسیم شده‌اند، تحریم‌هایی که جنبه عمومی دارند و تحریم‌هایی که جنبه خاص دارند. تحریم‌هایی که جنبه عمومی دارند شامل تحریم‌های هوایی، دریایی، بانکی و بیمه‌ای هستند؛ تحریم‌های خاص شامل تحریم افراد و اشخاص است. در دور سوم مذاکرات قرار است درباره عملیاتی شدن نحوه برداشته شدن تحریم‌ها بحث و گفت‌وگو شود. آمریکا و ۱+۴ پذیرفته‌اند که تحریم‌هایی که جنبه عمومی دارند به‌طور کامل لغو شوند». عراقچی همچنین مدعی شده است که راستی آزمایی برداشته شدن تحریم‌ها زمان‌بر نیست! در همین زمینه، ذوالنور، رئیس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفته است: «حرف‌هایی که زده می‌شود که اگر به برجام برگردند ما هم یک‌روزه به تعهدات برجامی برمی‌گردیم، خلاف قانون است. در قانون گفته‌شده اگر طرف‌های برجامی به تعهدات خود عمل کردند، کمیسیون امنیت ملی راستی آزمایی کند، سپس در صحن مجلس تصمیم بگیرند که آیا به دولت اختیار بازگشت به برجام بدهد یا خیر. این تهمت‌ها نیست که جریان انقلاب مخالف لغو تحریم‌هاست، اما خواسته این جریان لغو واقعی تحریم‌ها و نه فریب دادن مردم است. همه ابزار را از شما گرفتند و تحریمی هم لغو نشد، ما می‌گوییم ذلت و خواری برای مردم به بار نیاورد».

اعلام کاندیداتوری رادیکال اصلاحات!

«سید مصطفی تاج‌زاده» معاون وزیر کشور در دولت اصلاحات و از چهره‌های رادیکال اصلاح‌طلبان که در فتنه ۸۸ نیز مجرم شناخته شد، در بیانیه‌ای برای شرکت در انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ اعلام کاندیداتوری کرد. عبدالله گنجی، مدیرمسئول روزنامه جوان در واکنش به این خبر، در کانال تلگرامی خود نوشت: «خوشبختانه مواضع ایشان علیه قانون اساسی، قوانین موضوعه و سیاست‌های کلی نظام شفاف است. مواجهه سیستم نظارتی کشور با ایشان غیر شفاف جلوه نخواهد کرد اما چالش اصلی برای اصلاح‌طلبان مدعی نظام و انقلاب است که توقع است مواضع خود را بیان کنند. بخشی از آنان از معرکه آفرینی و چالش لذت می‌برند اما اکثریت و عقلا وارد بازی باخته نخواهند شد. اگر صف‌بندی جدیدی در درون جریان رخ دهد. بعید نیست پالایش دیگری بعد از ۸۸ اتفاق بیفتد. اینجا مطالبه شفافیت از سران جریان ضروری است. درخواستی که ۸۸ بی‌پاسخ ماند».

فرافکنی از جنس «جمهوریت» عوام‌فریب

«رسول منتجب‌نیا» دبیر کل فعلی حزب اصلاح‌طلب جمهوری مدعی بحرانی بودن فضای کشور شده و در عین حال اصلاح‌طلبان را اهل اصلاح و اصولگرایان را حافظ شرایط موجود معرفی کرده است. نکته جالب اینجاست که همین شرایط ناگوار موجود ساخته و پرداخته دست دولت مورد حمایت اصلاح‌طلبان است که اصلاح‌طلبان طلبکارانه خود را منتقد وضع کشور و اهل اصلاحات می‌دانند ولی در عمل برای تمدید آن در حال تقلا هستند. گفتنی است منتجب‌نیا صاحب نظریه «اگر روحانی پیروز نمی‌شد، معلوم نبود چه بلایی سر ایران می‌آمد» است ولی این روزها و در آستانه انتخابات ریاست جمهوری که مردم از عملکرد دولت فعلی ناراضی هستند، او تلاش می‌کند مسبب وضع موجود را اصولگرایان معرفی کند و جریان اصلاح‌طلب را منجی ملت. منتجب‌نیا می‌گوید: «اصلاح‌طلبان بار بسیار سنگینی بر دوش دارند، زیرا از یک‌سو اصلاح‌طلبان از نظام و انقلاب حمایت می‌کنند، از سوی دیگر انتقادات اساسی به روند اداره کشور و عملکرد مسئولان دارند. اصولگرایان هرگز ادعای اصلاح نداشته و ندارند. نوعاً از وضعیت موجود راضی بوده، بلکه آن را بهترین گزینه می‌دانند».

عذرخواهی خشک و خالی از تهرانی‌ها!

رئیس شورای شهر تهران گفت: «بودجه شهرداری تهران در ۴ سال قبل دو برابر شهرداری لندن بود و تعداد کارکنان شهرداری نیز به شدت افزایش یافته بود. به دلیل وجود کمبودها و ضعف‌هایی که در اجرا توسط شهرداری و عملکرد شورای شهر وجود داشته از شهروندان تهران عذرخواهی می‌کنم». محسن هاشمی که احتمال نامزدی او در انتخابات ریاست جمهوری نیز می‌رود، بعد از عذرخواهی از عملکرد خود و تیم همراهش در شورای شهر تهران، نگفت، بودجه این ۴ سال صرف چه پروژه کلان و یا زیرساخت شهری شد؟! حال تصور کنیم وی رئیس‌جمهور شود و بعد از ۴ سال به مردم گزارش دهد، بابت کم‌کاری‌ها و کوتاهی‌ها عذر می‌خواهد! فقط همین!؟

◀ **لایحه‌ای برای حمایت از کودکان و نوجوانان / هیئت‌وزیران دیروز** «لایحه پلیس ویژه اطفال و نوجوانان» را به تصویب رساند. پیش‌بینی سازوکارهای حمایتی لازم مانند استخدام زنان پلیس، جداسازی از بزرگسالان، تشریفات خاص اعزام نزد مرجع قضائی و منع اقدامات برچسب زنده، استفاده از روش‌های غیرقضائی در مواجهه با جرائم کودکان و نوجوانان با تکیه بر اصول و مبانی عدالت ترمیمی، ضرورت مصون نگه‌داشتن کودکان و نوجوانان از عواقب زیان‌بار ورود به مراحل نظام دادرسی کیفری، پیشگیری از بزه‌کاری و بزه دیدگی کودکان و نوجوانان از جمله اهداف «لایحه پلیس ویژه اطفال و نوجوانان» است.

◀ **سرلشکر باقری: صهیونیست‌ها سر عقل خواهند آمد!** رئیس ستاد کل نیروهای مسلح گفت: «صهیونیست‌ها فکر می‌کنند می‌توانند به‌طور دائم خاک سوریه را هدف قرار دهند و در جاهای مختلف و در دریاها شیطنت کنند و پاسخ نگیرند. قطعاً اقدامات انجام‌شده طی چند روز اخیر و اقدامات آینده که منافع آن‌ها را به خطر می‌اندازد، آن‌ها را سر عقل خواهد آورد. آینده جبهه مقاومت روشن است».

◀ **ملاک صلاحیت‌ها از زبان سخنگو!** سخنگوی شورای نگهبان گفت: «شورای نگهبان هیچ‌گاه گرایش‌های سیاسی را در بررسی صلاحیت‌ها ملاک قرار نداده است. تا جایی که قانون به ما اجازه می‌دهد مسائل را در رسانه‌ها بیان می‌کنیم، در خصوص انتخابات مجلس همواره این قید قانونی وجود دارد که دلایل و مدارک رد صلاحیت افراد باید به‌صورت محرمانه به آن‌ها ارائه شود».

◀ **رشوه میلیون دلاری سعودی‌ها برای ظاهرسازی!** رسانه‌های آمریکایی قرارداد جدید ولیعهد سعودی را برای بهبود چهره وی به مبلغ یک‌میلیون دلار در ماه فاش کردند. شرکت «ال اس ۲» یک‌میلیون دلار در ماه در ازای تبلیغاتی دریافت کرده تا نشان دهد که عربستان در زمینه حقوق زنان اقداماتی را انجام می‌دهد! اعضای این شرکت برای جلوگیری از اعمال تحریم‌ها علیه عربستان، با اعضای سنا و کنگره آمریکا لابی می‌کنند.

◀ **سه‌م یک کشور از یک‌چهارم زندانی‌های جهان!** «والاس»، نماینده ایرلندی پارلمان اروپا فاش کرد: «از هر ۴ زندانی در سرتاسر جهان، یک نفر در زندان‌های آمریکا است. کی باید پارلمان اروپا درباره این جنایت ناگفتنی علیه بشریت وقت سخنرانی بگذارد؟!». بر اساس گزارش‌ها، دست‌کم ۲,۳ میلیون نفر در زندان‌های آمریکا به سر می‌برند.

◀ **داشتن حداقل ۳ فرزند؛ شرط جایگزینی جمعیت کشور!** با توجه به سقوط نرخ باروری کشور به زیر ۱,۷ فرزند، «پدر پزشکی جامعه نگر ایران» تأکید کرد که متفاوت با برخی کشورها، سطح جانشینی جمعیت کشور ما ۲,۱ فرزند نیست و بیشتر از ۲,۵ فرزند است که این به معنی داشتن ۳ فرزند یا بیشتر برای هر خانواده ایرانی است.